

Beslut 2009/30

Beslutsprövning. Då samfällda kyrkofullmäktige i budgetbeslutet avsatt medel för kostnader för kyrkoval, bl.a. avseende arbetskraft, har kyrkonämndens beslut om arvode till valfunktionärer endast inneburit ett verkställande av fullmäktiges beslut. Kyrkonämnden har därigenom inte överskridit sina befogenheter.

Meddelat: 11/12

3 kap. 6 §, 33 kap. 1 §, 57 kap. 10 § kyrkoordningen

Kyrkonämnden i L kyrkliga samfällighet fastställde vid sammanträde den 23 april 2009, § 34 i protokollet, arvoden för valförrättare på valdagen den 20 september 2009 med närmare angivna belopp, i enlighet med valnämndens förslag.

B begärde beslutsprövning av kyrkonämndens beslut och yrkade att det skulle upphävas. Som grund för sin begäran anförde han att kyrkonämnden inte hade befogenhet att fatta beslut om arvoden, utan att detta var en fråga för kyrkofullmäktige.

Kyrkonämnden anförde i yttrande bl.a. att samfällda kyrkofullmäktige i beslut rörande budgeten för år 2009 fastställt kostnader för kyrkoval och att det i det beslutet ingick att det ska utgå arvoden till valförrättare. Kyrkonämndens beslut i § 34, att fastställa arvodena till valförrättare och andra valfunktionärer ligger inom ramen för kyrkonämndens kompetensområde; att ansvara för förvaltning och verkställighet i en samfällighet.

Domkapitlet beslutade den 29 oktober 2009 att avslå Bs begäran om beslutsprövning. Som skäl för sitt beslut anförde domkapitlet – efter att ha redogjort för innehållet i 57 kap. 10 § kyrkoordningen – följande: "Det finns inga särskilda valbarhetsvillkor för att väljas till valförrättare. Enligt definitionen av förtroendevald som finns i 33 kap. 1 § kyrkoordningen är inte en valförrättare förtroendevald. Frågan om det ska utgå ekonomisk ersättning till valförrättarna ska behandlas av kyrkofullmäktige. Domkapitlet konstaterar att samfällda kyrkofullmäktige i L kyrkliga samfällighet i budgetbeslutet från den 13 november 2008 avsatt medel för kostnader Kyrkoval, varvid angetts kostnader 12 000 kr för arbetskraft. Kyrkonämnden har i beslutet från 23 april 2009 fördelat medlen ur kyrkofullmäktiges anslag att utgå med differentierade belopp till valförrättare och andra valfunktionärer, utifrån det uppdrag de fått. Domkapitlet anser inte att kyrkonämnden härigenom överskridit sina befogenheter.

Domkapitlet finner sålunda att vad B har åberopat inte innebär att kyrkonämnden genom sitt beslut har överskridit sina befogenheter eller att beslutet är oriktigt i något annat avseende enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen."

B överklagade domkapitlets beslut och yrkade att kyrkonämndens i L kyrkliga samfällighet beslut den 23 april 2009, § 34 i protokollet, skulle upphävas.

Till stöd för sitt överklagande vidhöll B att kyrkonämnden hade överskridit sina befogenheter och anförde därutöver bl.a. följande. Enligt 3 kap. 6 § första stycket 6 kyrkoordningen är det kyrkofullmäktige som beslutar om grunderna för ekonomiska förmåner. Några grunder för ekonomiska förmåner har inte fattas av samfällighetens fullmäktige. Den omständigheten att det i budget finns anslag för kostnader i samband med kyrkoval 2009 motiverar knappast att kyrkonämnden höjer den ekonomiska ersättningen till valarbetare. Några av fullmäktige beslutade grunder för något som sker en dag vart fjärde år kan rimligen inte finnas. Det bör ankomma på fullmäktige att besluta om de våldsamma höjningarna av valfunktionärernas ersättningar.

L kyrkliga samfällighet yttrade sig i ärendet.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Elisabeth Palm, Kenneth Nordgren, Hans-Olof Hansson och Karl-Erik Olsson) anförde i beslut den 11 december 2009:

Beslut som fattas av en församling, en samfällighet eller ett stift överprövas genom beslutsprövning i enlighet med bestämmelserna i 57 kap. 8 – 19 §§ kyrkoordningen, om det inte finns någon särskild regel i kyrkoordningen för hur beslutet skall överprövas. Beslutsprövningen är en rent formell prövning och någon bedömning av ett klandrat besluts materiella lämplighet kan inte ske vid en sådan prövning. Ett prövat beslut ska, enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen, upphävas, om det

1. inte har tillkommit i rätt ordning,
2. hänför sig till något som inte är en angelägenhet för församlingen,
3. har fattats av ett organ som har överskridit sina befogenheter, eller
4. strider mot kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa.

B har anført att det är kyrkofullmäktige som enligt 3 kap. 6 § första stycket 6 kyrkoordningen ska besluta om ersättning till valförrättare.

Överklagandenämnden finner att enligt nämnda bestämmelse ska kyrkofullmäktige besluta om grunderna för ekonomiska förmåner åt förtroendevalda. Definitionen av förtroendevalda i 33 kap. 1 § kyrkoordningen omfattar emellertid inte valförrättare, varför 3 kap. 6 § första stycket 6 kyrkoordningen inte ska tillämpas när det gäller att fastställa deras ersättning. Det ankommer i stället på kyrkofullmäktige att göra detta inom ramen för dess kompetens att besluta om budget m.m., se 3 kap. 6 § första stycket 2 kyrkoordningen. Som domkapitlet har redogjort för har samfälliga kyrkofullmäktige i Ls kyrkliga samfällighet i budgetbeslutet för år 2009 avsatt medel för kostnader för kyrkoval, bl.a. avseende arbetskraft. I likhet med domkapitlet anser Överklagandenämnden att kyrkonämnden i beslutet den 23 april 2009 endast har verkställt fullmäktiges beslut och fördelat medlen ur kyrkofullmäktiges anslag till valförrättare och andra valfunktionärer, utifrån det uppdrag de fått. Kyrkonämnden har därigenom inte överskridit sina befogenheter. Överklagandet ska därför avslås.

Överklagandenämndens beslut: Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Sökord: Befogenhet, Beslutsprövning

Ärendenummer: ÖN 2009/40

Beslut 30/09